

kokat bezúzta s rövid idő múlva a Váci-uton ismét megakadt a villamosforgalom.

ROMBOLÁS MINDENFELE.

A Lehel-téren a tüntetők felszakitották a villamos síneket és barrikádokat emeltek. Kövekből, összetört butorokból, felborított társzekeréből valósággal áttörhetetlen védősáncot rögtönöztek s onnan lövöldöztek a rendőrökre. Ezek viszonyozták a tüzelést s megkísérelték, hogy a barrikádokon áthatoljanak. Ez azonban lehetetlennek bizonyult.

A Kuba-utcában levő *Karmelita-templomra* a munkások többször rálöttek s a drága, festett ablakokat betörték. A Lehel-piacon szétbontták a sátrakat s azokból csináltak barrikádokat. Lovasrendőrök száguldoztak végig a Váci-uton, a félelmet nem ismerő, vad tömeg azonban ezeket is valóságos kőzáporral fogadta. A csendőrök előbb kardlappal rugtattak neki a tömegnek, majd jobbra-balra, embert nem tekintő éles vágásokat mértek. Tucatszámra maradtak vissza sebesültek.

A Váci-uton egyetlenegy villamos sem közlekedhetik. A gyárakban alkalmazott tisztviselők közt óriási a pánik. Attól tartanak, hogy az épületeket felgyújtják s mint-hogy délben nem mehetnek be a városba, a boyok százaival küldtek haza üzeneteket családjaikhoz.

Az elkeseredett tömeggel nem lehetett boldogulni. A szocialisták pártvezetősége egy népgyűlésen igyekezett levezető esatornát nyitni a tömeg indulatának. Dél előtt tizenegy órára a Zöldvadász-vendéglőben népgyűlést hirdettek a vas- és fémmunkásoknak. A főkapitány tudomásul vette a népgyűlést.

PUSZTITAS A KÜLTELKEKEN.

A kültelkekről folyton újabb rombolások híre érkezett. A Neuchateli Aszfaltgyár épülete romokban hever, hetekig fog tartani, míg a rendet helyreállíthatják és az üzemet megkezdhetik. A Csángó-utcai olajgyár előtt a lovasrendőrség attakot intézett a tömeg ellen, a roham azonban nem végződött sebesüléssel. A Pozsonyi-ut és Dráva-utca sarkán a tüntetők harminchét liszteszsákból szintén barrikádot emeltek.

Az Angyalföldi-ut 18. számú ház előtt nagy tömeg verődött össze, mely fel akarta gyújtani a házat. Huszárok mentek ellenük és szétverték a népet.

Az Újpesten levő *Phöbus villamossági gyár ellen*, mely a cinkotai és gödöllői villamost látja el árammal, körülbelül másfélezer főnyi tömeg vonult feltizenegy órakor. Petróleumos hordókkal voltak felfegyverkezve és fel akarták gyújtani a gyárat. A katonaság szétverte a lázongó tömeget.

A RENDŐRSÉG A Tüntetésről.

A budapesti rendőrség sajtóirodája a véres tüntetésről és utcai zavargásokról a következő hivatalos jelentés adta ki:

A csütörtöki tüntetéshez kivezényelt katonai karhatalom a következőképpen volt elhelyezve: Négy század honvédlövasság a Népszínház előtti részen. Egy század gyalogság a Kálvin-téren, a Lövölde-téren, a Lipótkörut és Váci-körut keresztezésénél, az Üllői-ut és Körut sarkán, a Podmaniczky-utca és Teréz-körut keresztezésénél, a Deák-téren, a Népopera előtt, a Kossuth Lajos-utcában, a Szent István-téren, a Bazilika előtt, két század pedig a Váci-uton és egy egész zászlóalj a Petőfi-téren.

A délután folyamán a tüntetők a Dráva-utcában a Máv. egy őrbódéját szétrombolták és felgyújtották. A lipótvárosi rendezőpályudvart egy nagyobb tömeg akarta megtámadni, a tüntetőket azonban a katonák és rendőrök szétverték. A Gömb-utcai őrszobát egy nagyobb tömeg megtámadta. Katonák és rendőrök mentek el a helyszínére, akikre a tömeg revolverekkel lövöldözött. A katonák és rendőrök a lövéseket viszonyozták.

LÁTOGATÁS A KÓRHAZBAN.

Megrázó, fájdalmas kép, elfeledhetetlen

annak, aki látta a kórházat, hol a sebesültek és halottak fekszenek. A vezető orvosok elmondották, hogy alig győzték egész nap a sebesültek fölvetelét, sokan súlyos sebekkel sem akarták bediktálni a nevüket, mert féltek a rendőrségtől. Egyik-másik még bekötözni sem engedte sebtét, amikor megtudta, hogy bejegyzés nélkül nem részesítik gyógykezelésben. Ez az okatlan félelem — ugymond az orvos — nem egynek kerül majd életébe vagy legalább is az a baj éri őket, hogy amputálni kell sérült testrészeiket.

A kórház sebészeti osztályában a forradalmi nap áldozatait vágják, kötik és ápolják.

Makay doktor ennek az osztálynak a vezetője; ő, továbbá Yung, Czukor, Révész, Király és Szegő doktorok kezei mentek át a sebesültek. Dél előtt tíz óra óta szakadatlanul talpon voltak s ez idő alatt csupán néhány percet tehettek le az operációs kést, a csipeszeket vagy a varrótűt.

Folyton jönnek újabb meg újabb áldozatok, újabb sebesültek. A kórtermekben fekszenek az áldatlan tüntetés szomorú áldozatai. A 25, 26, 27 és 30-as számú női termek zsúfolva vannak. Orvosok rohannak, ha száz kezük volna, az is kevés lenne.

JELENTÉS A KIRÁLYNAK.

Jelentések érkeztek a királyhoz az eseményekről. A királyra az események nagy hatással voltak. Ugy gondolkozott, mint humánus ember csak gondolkozhat, az agyonlőtt rendőrök családjának nagyobb összeget fog adományozni a király. A király csütörtökön dél előtt kevéssel 12 óra előtt kapta az első jelentést a budapesti eseményekről. Egész dél előtt titkos tanácsosok esküdtételével és audienciákkal volt elfoglalva, de az első jelentés után azonnal utasítást adott a kabinetirodának, hogy a magasabb katonai parancsnokságok óránként adjanak jelentést a felség számára. Ilyen utasítást küldött a kabinetiroda a budapesti hadtestparancsnokságoknak, a térparancsnokságoknak, a budapesti főkapitányságnak és a kormánynak.

A jelentések sűrű egymásutánban érkeztek. A király meghallgatott minden jelentést és látszólag a jelentések mély benyomást tettek a királyra. A király állítólag azt is megígérte, hogy a sebesültek családjaira gondja lesz.

NEPGYÜLÉS A ZÖLDVADÁSZBAN.

Déli 12 óra 25 perckor kezdték meg a munkások annak a népgyűlésnek a megtartását, mely hivatala volt a kizárt gépgyári munkásokat, és a velük szolidáris egész munkás tömeget megnyugtató. A népgyűlésen Pelcéder és Vancák voltak a szocialista pártvezetőség szónokai, akik megnyugtatták a munkásokat, hogy a kizártak visszavétele tárgyában eljárnak a gyáriparosoknál. Addig is kérték azokat a munkásokat; — akiket munkaadók nem zártak ki, hogy térjenek vissza a munkába, és tartózkodjanak a további rombolástól.

UJABB CSATA.

Alig volt vége a gyűlésnek, amely láthatólag megnyugtatólag hatott a munkásokra, akik békében, rendben eloszlni készültek, midőn a rendőrök minden ok nélkül nekik támadtak és kardjukkal vagdalkozni kezdtek.

A munkások erre revolverekből lövöldöztek a rendőrökre, akik viszont sortűzzel feleltek. A sortűz eredménye, hogy egy munkást hasba lőttek, egynek pedig a lábába furódott a golyó. Azonkívül nagyon sokan kardvágástól sebesültek meg.

A GYÁRIPAROSOK SZÖVETSÉGÉNél.

A kizárt gépgyári munkások küldöttsége este 8 órakor megjelent a Gyáriparosok Szövetségének igazgatósága előtt és kérték a kizárt munkások visszavételét. Tekintettel arra, hogy azok politikai kényszerűségből léptek sztrájkba.

Asbóth igazgató fogadta a küldöttséget, aki miután a délután folyamán már tárgyalott ebben az ügyben Lukács László mi-

niszterelnökkel és Boda Dezső főkapitánnyal és ezek befolyásának tudható be, hogy a gyáriparosok engedékenyek voltak és elhatározták, miszerint a kizárt munkásaikat keddtől számítva munkáikra tovább is alkalmazzák.

KZEDŐDIK A REND.

Csak délután 2 órakor érkezett az első jelentés arról, hogy a csatározás szűnik, a tömeg elvonult s a főváros utcai szokott, mindennapi képüket visszanyerik. A főváros belterületén a közlekedés is megindult, és csak a Váci uton és Kőbányai-uton szünetel a forgalom, mivel a főlszakgatott síneket még nem hozták rendbe. Minden jel arra mutat, hogy délben megtartott népgyűlés megtette a maga hatását. Az emberek megnyugodtak, megelégtették a forradalmat.

EGY KÍSŐI ÜTKÖZET EMBERHALÁLLAL.

Mialatt a fővárosban a rend valamennyire helyreállott, addig Kispesten még az esti órákban is szokatlan erős kitörést provokált a fölgerjedt népharag.

Este 8 órakor érkezett a jelentés a rendőrségre, hogy a Gyömrői-gyárat és egy vegyészeti gyárat, valamint a körülöttük levő épületeket felgyújtották. Lovasrendőrök vágattak a színhelyre, ahol véres összeütközésre került a sor. Ennek az összeütközésnek 1 halott és 3 súlyosan sebesült áldozata van.

KIRÁLYI HERCEGNŐ LÁTOGATÁSA A SEBESÜLTEKNél.

Ez a kis ütközet volt az utolsó kitörése a két napos véres forradalomnak.

Auguszt királyi hercegnő ma délután látogatást tett a Rókus-kórházban, ahol vígasztaló szóval enyhítette a sebesültek fájdalmát.

A forradalmi napok utolsó statisztikája, a mennyire azt megállapítani lehet: 8 halott és 171 sebesült. Ezek közül még 68 van kórházban. Letartóztatásban van 46 ember.

Tüntető fölvonulás Szegeden.

— A szegedi munkások sztrájkja. —

(Saját tudósítónktól.) A budapesti munkástüntetéseknek impozáns módon adott visszhangot a szegedi munkásság. A szegedi munkásság is proklamálta az általános sztrájkot, de ez nem vált szükségessé, mert a központi vezetőség beszüntette a sztrájkot. Így az általános sztrájk Szegeden csak fél-napra szólt és teljesen demonstráció jellegű volt. Azonban még így is impozáns módon juttatta kifejezésre a szegedi munkásság a fővárosi munkásokhoz való szolidaritását. Vértanúságos nem folyt a szegediek tüntetésén, pedig ezer és ezer munkás hullámzott az utcákon rendőrkordon között. Összeütközésre azonban sehol sem adtak okot sem a munkások sem a kivezényelt rendőrök. A szegedi munkásság tüntetése sima lefolyású volt, de emellett impozáns és komoly is.

Dél előtt kilenc órára gyülekeztek a munkások a Mikszáth Kálmán-utcai Otthonban. Kilenc óra után néhány perccel elindult a hatalmas tömeg jelzőtáblák, zászlók nélkül. Hátaszerre lehet becsülni a számát a hullámzó tömegnek, amely először a Párisi-körutra vonult, majd a Pallavicini-utcán és a Kossuth Lajos-szűzáruton, Széchenyi-téren át a színház mellett a Bástya-utcába, innen az Iskola-utcába kanyarodott a menet, ahonnan a Templom-térre, Gizella-térre és a Kárász-utcán át a Klauzál-téri Kossuth-szobor elé vonult. Az uton huszonnyolc rendőr három rendőrtisztel kísért a menetet. Sehol semmi rendezavarás nem történt. A munkások szocialista-dalokat énekelve, jelzavakat hangoztatva, az általános titkos választói jogot éltetve vonultak végig Szeged utcáin.

A Kárász-utcai kereskedők félelme alaptalan volt. Mikor a menet a Kárász-utcai üzletek felé közeledett, a kereskedők sietve lehúzták a függönyeiket. Majd látták, hogy a tömeg dicséretes nyugalmat tanúsít, újra kinyitották üzleteiket.